

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNANIA

Poznań, 23 marca 2018 r.

Nr sprawy: Or-II.0003.1.101.2018

Nr rej.: 230518-1024

Pani

Lidia Dudziak

Radna Miasta Poznania

Szanowna Pani Radna,

odpowiadając na otrzymaną za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta Poznania pismem z dnia 8 marca 2018 r. i przekazaną mi przez Prezydenta Miasta Poznania do rozpatrzenia interpelację Pani Radnej w sprawie sytuacji w placówkach oświatowych miasta Poznania, uprzejmie wyjaśniam:

Odnosząc się do kwestii upoważnień do dokonywania zmian w planie finansowym przez kierowników jednostek, podtrzymuję swoje stanowisko, prezentowane w odpowiedziach na poprzednie interpelacje Pani Radnej dotyczące przedmiotowej sprawy.

Jednocześnie pragnę poinformować, że zarządzenie Nr 84/2018/P Prezydenta Miasta Poznania nie ogranicza uprawnień, ani samodzielności dyrektorów miejskich jednostek organizacyjnych w zakresie wydatkowania środków zapisanych w planach finansowych. Kierownicy jednostek dokonują wszelkich zmian na dotychczasowych zasadach, jedynie za wiedzą i zgodą Skarbnika Miasta odpowiedzialnego za realizację budżetu i prawidłową sprawozdawczość budżetową oraz finansową Miasta. Powierzenie Skarbnikowi Miasta kompetencji w powyższym zakresie wynika z postanowień Zarządzenia Nr 153/2018/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zadań i kompetencji Prezydenta Miasta Poznania, powierzenia określonych spraw Miasta Zastępcom Prezydenta i Sekretarzowi oraz zakresu zadań Skarbnika.

Zakres kompetencji Skarbnika Miasta i tym samym – działania podejmowane przez Skarbnika Miasta – wyznaczone zostały przepisami bezwzględnie obowiązującymi, jak i postanowieniami powołanego wyżej Zarządzenia Nr 153/2018/P Prezydenta Miasta Poznania.

Faktem jest, że w grudniu 2017 r. część wniosków dotycząca propozycji przesunięcia jednostkowo dużych kwot wydatków zaplanowanych w pozycji zakup energii na inne wydatki bieżące – rzeczowe, nie została uwzględniona, co pozwoliło na wypłatę w grudniu tzw. dodatkowych wynagrodzeń dla pracowników administracji i obsługi jednostek oświatowych.

Ponadto, chciałbym zauważyć, co wskazano w uzasadnieniu do Zarządzenia Nr 84/2018/P, działania mające na celu usprawnienie procesów planistyczno-sprawozdawczych w Mieście dotyczą w szczególności usprawnienia procesu sprawozdawczego w zakresie jednostek oświatowych, w tym m.in. poprzez integrację danych w systemach informatycznych używanych w Mieście.

Z kolei zgodnie z §20 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych (...), zakładowy plan kont jednostki powinien uwzględniać ustalenia zarządu jednostki samorządu terytorialnego, dotyczące zasad grupowania operacji gospodarczych istotnych dla rodzaju działalności, zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań. Przepisy zawarte w §20 pokazują, że działania Skarbnika w żaden sposób nie ograniczają samodzielności kierowników jednostek organizacyjnych, lecz mają zapewnić możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach, które następnie – w imieniu Miasta – podpisują Skarbnik i Prezydent. Podpisując sprawozdania łączne – składające się z ponad 300 sprawozdań jednostkowych – Skarbnik Miasta potwierdza prawidłowość prezentowanych danych w tym również, że zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, a zatem powinien podjąć kroki, które stan tej pewności potwierdzają.

Niestety praktyka pokazała, że nadal nie są poprawnie stosowane rozwiązania wprowadzone jeszcze w 2014 r., kiedy to wprowadzono Jednolitą Politykę Rachunkowości (opracowaną przez Skarbnika Miasta i przekazaną za Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie instrukcji do jednolitego planu kont jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych), z zaleceniem stosowania przez jednostki organizacyjne Miasta. W tym samym czasie, w związku z nałożonym przepisami prawa obowiązkiem centralizacji rozliczeń podatku VAT, Skarbnik Miasta w ramach swoich uprawnień wynikających z art. 54 ust. 7 pkt 2

ustawy o finansach publicznych określiła dla wszystkich jednostek organizacyjnych Miasta zakres kont księgowych oraz tryb prac zapewniający prawidłowość ewidencji księgowej dotyczącej podatku VAT.

Kontrole prowadzone przez Biuro Kontroli Urzędu Miasta potwierdzają, że w wielu jednostkach oświatowych nadal brakuje polityki rachunkowości wydanej i zatwierdzonej przez kierownika jednostki lub obowiązują dokumenty nieaktualne. Te zaproponowane z zaleceniem do stosowania – w 2014 r. – wprowadzane są dopiero w ramach wypełnienia wniosków pokontrolnych i tylko w wersji zaproponowanej we wspomnianym Piśmie okólnym bez szczegółowych uregulowań własnych, charakteryzujących działalność danej jednostki. Ujawnione zostały także przypadki, gdzie zasady funkcjonowania kont były prawidłowo ustalone tj. zgodnie z wytycznymi, a mimo to operacje gospodarcze były ujmowane w ewidencji nieprawidłowo.

Od stycznia 2018 r. Skarbnik Miasta – w formie suplementu do Jednolitego Planu Kont – wprowadziła Jednolite konta księgowe dla jednostek systemu oświaty ze szczegółowością, która ma zapewnić grupowanie operacji gospodarczych (takich samych wydatków na tych samych kontach księgowych i w tych samych pozycjach paragrafu). Ta zmiana zmniejszyła w istotny sposób liczbę pozycji paragrafów z 1000 do 300 pozycji. Co ważne - nie zmieniono treści ekonomicznej kont księgowych, a objaśnienia do tych kont – jak napisano w piśmie przewodnim Skarbnika Miasta – należy w pierwszej kolejności szukać w Jednolitym Planie Kont, zaleconym do stosowania w 2014 r. Chciałbym jednak podkreślić, że Główni Księgowi jednostek najczęściej szukają pomocy u służb finansowych Miasta lub/i u radców prawnych Miasta (Zespołu nr 6). Zatem zarzut Pani Radnej – pozostawienia Głównych Księgowych szkół bez pomocy merytorycznej jest niezasadny.

Docelowo wprowadzona zmiana, po wdrożeniu wszystkich funkcjonalności, ma wspomóc kierowników jednostek oświatowych. Dać im pewność, że przedstawione do podpisu sprawozdania zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej, a ewentualne nieprawidłowości mogą być zauważone przez służby podległe Skarbnikowi na etapie weryfikacji. We wprowadzonym przez Miasto rozwiązaniu dążymy do tego, aby kierownik jednostki nie spotkał się z zarzutem nieaktualnej polityki rachunkowości, ponieważ wszelkie zmiany wynikające ze zmiany przepisów muszą zostać wprowadzone i przekazane do stosowania przez Skarbnika Miasta. Zaznaczam jednak, że kierownik jednostki zawsze jest uprawniony zgłaszać wszelkie uwagi i potrzeby w zakresie

ewidencji księgowej, za którą zawsze odpowiada nawet jeśli obowiązki w tym zakresie przekazał Głównemu Księgowemu.

W trakcie wdrażania oprogramowania PROGMAN w 23 nowo powstałych w dniu 1 września 2017 r. jednostkach, jak i stosujących inne oprogramowania, przeszkolono nie tylko merytorycznych pracowników szkół, ale również służby finansowe i kontrolne Urzędu Miasta zajmujące się sprawozdawczością oświaty. Zabieg ten dał tę wartość, że możliwe stało się udzielenie wsparcia od strony księgowej kierownikom 3 innych jednostek oświatowych, w których zabrakło księgowych. Tylko w ubiegłym roku kontrola stwierdziła w 6 jednostkach brak ksiąg rachunkowych. Zgoda na odtworzenie ksiąg rachunkowych w przywołanym oprogramowaniu, pozwoliła zatrudnić księgowych, chętnych podjęcia się wyprowadzenia ksiąg rachunkowych za 3 lub 5 lat wstecz.

Ponadto, przygotowana zmiana, której początkiem jest ujednoczenie kont księgowych, nie zmienia treści ekonomicznej kont przypisanej im wzorcowym Planem Kont. Natomiast docelowo ma wspomóc kierowników jednostek na etapie pojawienia się nieprawidłowości oraz dłuższej absencji głównego księgowego, a także ułatwić pracę głównym księgowym, obsługującym więcej niż jedną placówkę oświatową.

Kolejny zarzut Pani Radnej, dotyczący terminu wprowadzenia zmian również nie jest w mojej opinii uzasadniony. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, jakiejkolwiek zmiany w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych można wprowadzić po zakończeniu roku obrachunkowego. Zaimplementowanie zaproponowanych zmian w zakresie kont księgowych miało charakter czysto techniczny i nie stanowiło dla merytorycznie przygotowanych głównych księgowych problemu.

Podniesiony przez Panią Radną problem niemożności zaimportowania pliku z uwagi na niedopasowanie maski znaków wystąpił wyłącznie w tych jednostkach oświatowych, które nie aktualizowały oprogramowania do wersji udostępnianych przez firmę Wolters Kluwer. Wdrożenie pilotażu pokazało, że dzięki podjęciu przez Miasto współpracy z firmą Wolters Kluwer wszelkie aktualizacje oprogramowania, wynikające ze zmian w przepisach prawa, będą dokonywane jednocześnie u wszystkich jego użytkowników. Celem takich działań jest chęć wyeliminowania sytuacji, w których brak aktualizacji oprogramowania może uniemożliwić wgranie zmian (co stanowiło problem przy

wgrywaniu nowych kont księgowych), czy sporządzenie sprawozdań jednostkowych i łącznych sporządzanych na poziomie Miasta i przekazywanych do RIO oraz innych dysponentów środków.

Niezrozumiały jest dla mnie natomiast zarzut Pani Radnej, dotyczący braku kont 240 i 241. Przywołane w interpelacji konta stanowiły element wykazu kont, przesłanego łącznie z instrukcją wdrożenia opracowaną przez firmę dostarczającą jednolite oprogramowanie.

Chciałbym podkreślić, że co do zasady główny księgowy to osoba o wysokich kwalifikacjach, samodoskonaląca się m.in. poprzez czytanie różnych periodyków z zakresu zmieniającej się polityki rachunkowości, jak i przez udział w szkoleniach. Najwięcej szkoleń przeprowadzono z zakresu rozliczeń podatku VAT, zarówno w części merytorycznej, jak i technicznej dotyczącej kont księgowych oraz kształtu rejestrów VAT i JPK. Z kolei w szkoleniu podsumowującym rok 2017 w zakresie podatku VAT, prowadzonym przez służby podległe Skarbnikowi Miasta i firmę zewnętrzną na 163 księgowych udział wzięło 118 osób. Nie uczestniczyli w nim nawet księgowi zobowiązani do sporządzenia korekty rocznej podatku VAT. Ponadto kontrole potwierdziły, że jednostki nie prowadzą rozliczeń podatku VAT według ustalonych przez Skarbnika zasad – temat księgowości i ewidencji powtarzany na wszystkich szkoleniach.

Nowe rozwiązania programowe uniemożliwią sporządzanie rejestrów VAT i deklaracji VAT czy rejestru JPK poza ewidencją księgową – ponieważ takie działania nie są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Należy podkreślić, że szkolenia i pilotaże były, są i będą prowadzone nie tylko przez służby finansowe Miasta, ale także przez przedstawicieli RIO. W szkoleniu organizowanym przez RIO, dotyczącym zamknięcia roku budżetowego 2017 udział wzięło tylko 75 księgowych. W szkoleniu dotyczącym zasad sporządzania sprawozdań budżetowych w świetle nowego Rozporządzenia w terminie zaproponowanym przez Izbę udział wzięło tylko 6 głównych księgowych. W wyznaczonym, dodatkowo przez Skarbnika Miasta, terminie (9 marca 2018 r.), udział wzięło 48 księgowych, zatem – ponownie skromna liczba.

Pilotaż w zakresie automatycznego zaczytywania sprawozdań na poziomie urzędu przeprowadzono na podstawie danych z ewidencji księgowej zebranych z 25 jednostek oświatowych wybranych jako wzorcowe przez firmę Wolters Kluwer. Wynik pilotażu był taki, że część jednostek przystąpiła do

pilotażu dopiero po interwencji Skarbnika. Kolejne, poprzedzone szkoleniami i instrukcjami, będą prowadzone w miarę wdrażania poszczególnych funkcjonalności oprogramowania. Docelowo wdrożenie wszystkich funkcjonalności i zastosowanie jednolitych kont księgowych oraz pozycji paragrafu powinno pomóc w dotrzymywaniu terminów składania sprawozdań. Działania te mają na celu zapewnienie głównym księgowym więcej czasu na analizę ksiąg rachunkowych przed złożeniem sprawozdań. W praktyce natomiast Miasto liczy na mniej korekt wynikających z pomyłek.

Podsumowując, działania Skarbnika Miasta mają wspomagać cały proces planowania, ewidencji i sprawozdawania, wspomóc funkcje zarządcze kierowników jednostek organizacyjnych oraz uprościć sposób pozyskiwania sprawozdań oraz wszelkich informacji. Podkreślam również fakt, że docelowo informacje dla innych wydziałów i jednostek, dzięki podejmowanym działaniom, mają pochodzić właśnie z prowadzonej ewidencji.

Z wyrazami szacunku

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Mariusz Wiśniewski
Z-CA PREZYDENTA MIASTA POZNANIA

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miasta